

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΟ ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ενότητα #4: Τα λευκώματα

Διδάσκων: Χουρδάκης Αντώνης
ΤΜΗΜΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται στην άδεια χρήσης **Creative Commons** και ειδικότερα ***Αναφορά – Μη εμπορική Χρήση – Όχι Παράγωγο Έργο 3.0 Ελλάδα (Attribution – Non Commercial – Non-derivatives 3.0 Greece)***

[ή επιλογή ενός άλλου από τους έξι συνδυασμούς]

[και αντικατάσταση λογότυπου άδειας όπου αυτό έχει μπει (σελ. 1, σελ. 2 και τελευταία)]

- Εξαιρείται από την ως άνω άδεια υλικό που περιλαμβάνεται στις διαφάνειες του μαθήματος, και υπόκειται σε άλλου τύπου άδεια χρήσης. Η άδεια χρήσης στην οποία υπόκειται το υλικό αυτό αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Όμως στην ελληνική πραγματικότητα των λευκωμάτων φτιάχτηκαν και τετράδια με ... στιγμές από τα χρόνια του εμφυλίου πολέμου στον Ταΰγετο
(ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ, Κυριακή 7 Σεπτέμβρη 2003)**

- Το λεύκωμα που διασώθηκε από την εποχή του εμφυλίου και ήταν αφιερωμένο στη νεαρή αντάρτισσα Νίκη, από τις συντρόφισσες και συγκρατούμενές της στις φυλακές της Τρίπολης. «Ενθύμιον στρατοπέδου» γράφουν. Μιλάνε για την «αδελφική ζωή» που ζήσανε... Στίχοι ανορθόγραφοι και τόσο συγκινητικοί στην ανεπιτήδευτη αφέλειά τους... «Μικρό ενθύμιο μεγάλης αγάπης» - Τρίπολη 3/9/1949.«Χρόνε ζηλιάρη, δύστροπε, πες μου γιατί να σβύνουν, σαν αστραπή να χάνονται οι ώρες της χαράς;», «Με χίλια φιλιά, αγάπη και λατρεία στη Νίκη μου για να με θυμάται, η Τούλα σου».Σ' ένα φύλλο του λευκώματος με ημερομηνία 8/11/'49, δυο λόγια από την ίδια τη Νίκη «το χρόνο τον εφετινό φονιά τον εφωνάζω γιατί δεν πέρασε στιγμή να μην αναστενάζω». Υπογραφή: «Νίκη Καστάνη» και από κάτω ζωγραφισμένες μαργαρίτες...

Θα δώσω δύο αυγά ζορμα βου
καρδιακουμυρμα και αχιθουα
Ακου για να θυμωτε οζυ τωσ ελεσ
τωσ σου οζυ μπι. Εα βαμνι σου ανικου
απρρα μωατω φαη πι βαβανι και
ομοαα εα ναυα
Μαυραδα
φριαβω να
φωρο τορ
κενο οζυ
το για να
δυνατω φλε
βια μινισ μελ
τοσ σουο. Καρδια
μωσ αβαρζο οιν βη
καρζο οινισ μω
αυδη τωσ ααδαν
δω εε ελλοαυμ και τοσ βαβανι
Μαυραδα και αχιθουα
και αχιθουα και αχιθουα

το χρονο τωσ ελευτησ γογαα τωσ
εγδρατω γκαα δωσ διφασε Λωγμω να
μωσ Απαυατω.
οζου Απαυατωμ με οζυ δωσ κηπαια
οζου απαυατωμ οζυ Λωγμω κηπαια
'σπαι
οζου
8 11 44
οζου
Καυρατω
οζου
A simple, hand-drawn illustration of a plant or flower arrangement, possibly a bouquet or a small garden scene, located at the bottom of the right page.

Τοιάδε εφηβεία, τοιάδε λεύκωμα

- Το ίδιο το λεύκωμα συνθέτει ένα σύστημα (έμφυλων) αντιλήψεων, εκτιμήσεων και συγκινήσεων, όπως θα έλεγε και ο Alain Corbin, οργανωμένο σύμφωνα με την «τεχνολογία» του που θέτει ως αξίωμα την ιστορικότητα των αισθήσεων, των συναισθημάτων και των αισθημάτων, της μνήμης και στοχεύει στον εντοπισμό της μορφολογίας αυτού που γίνεται ή δε γίνεται αισθητό στους κόλπους μιας ορισμένης έμφυλης κουλτούρας και κοινωνίας.

- Λειτουργεί προς την κατεύθυνση ανάκτησης του έμφυλου νοητικού πλαισίου μιας ομάδας εφήβων, και δη κοριτσιών, μιας ορισμένης εποχής, της ιστορίας της συναισθηματικής τους ζωής, μια ιστορία αγάπης, φιλίας, αντιζηλίας, εφηβικής ειρωνείας, κλπ.
(ψυχοϊστορία)

- Είναι ο χαρακτηριστικός τρόπος γραφής, ο απαραίτητος σχεδιαστικός καλλωπισμός που συστήνει και εγκαθιστά ένα τέτοιο προϊόν στο μάτι (και στο υποσυνείδητο) των παιδιών που παίρνουν μέρος.
- Καθιστά προσπελάσιμο το υπόρρητο
- Το λεύκωμα ήταν το forum των 80s, αφού είχες username κι εκτός από το να απαντάς στις ερωτήσεις έκανες και quote σε άλλους. Μοιάζει με τα σημερινά face book ?

Στην εποχή των λευκωμάτων

- Το λεύκωμα υπήρξε κάποτε ένας από τους τρόπους έκφρασης των εφήβων, ιδιαίτερα των κοριτσιών, και έχει συνδεθεί με την αποτύπωση του ύφους του φύλου τους και της «υποτιμημένης» προσωπικότητάς τους. Τα λευκώματά τους αντανακλούν τον εσωτερικό «κοριτσίστικο» κόσμο τους και απεικονίζουν στοιχεία που αφορούν στην «εύθραστη» ψυχολογική τους κατάσταση – κρύβει ευαισθησίες.

- Πλεονεκτεί σε σχέση με κάποια άλλα τεχναγαθήματα των σχολικών δραστηριοτήτων, αφού δεν πρόκειται για μια μαθημένη και επιβαλλόμενη δεξιότητα, αλλά για αυθόρμητη και αβίαστη «εικαστική» και ψυχαγωγική έκφραση.

- Το λεύκωμα ως «τέχνηργο» συνδέεται... με τις παρορμήσεις, ανησυχίες, συγκρούσεις και τα αντισταθμιστικά χαρακτηριστικά των εφήβων. Κατά μία έννοια το τετράδιο συνιστά το «πρόσωπο» τους, ενώ το περιεχόμενό του τον «κόσμο» τους.
- Ως κατασκευή, συνιστά ένα σύνολο με νόημα, αφού συνενώνει μέσα τις σελίδες του διαφορετικά στοιχεία του περιβάλλοντος της κτήτορας, της λευκάντριας του. Η επιλογή που κάνει, ο τρόπος που τα συνενώνει, δείχνει ότι οι έφηβοι αποκαλύπτουν μια εικόνα του ίδιου τους του εαυτού.

- Αποτελεί ένα μέσο για την έφηβο να φέρει, να ανασύρει συναισθήματα, εμπειρίες, αλλά και ενδεχομένως να δώσει απάντηση σε κάποια προβλήματα που την βασανίζουν. Συνεπώς, δεν είναι πια μόνο ένα μέσο αξιολόγησης των σκέψεων και των συναισθημάτων του παιδιού, αλλά πιστεύω και ένα μέσο, όπως τα άλλα χόμπι του, διευκολυντικό για την ανάπτυξή του.
- Για πολλές δεκαετίες υπήρξε η γλώσσα μιας αυθόρμητης καλλιτεχνικής έκφρασης μακριά από τα αδιάκριτα βλέμματα και ώτα των ενηλίκων.

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

